

عنوان: مقایسه اثر سمیت سلولی نانوذرات اکسید روی سنتز شده به روش سبز با عصاره آبی عنبرنسا بر رده‌های سلول‌های سرطانی HT, MCF_7, A2780, A549

بهمناز شادان^۱, مژگان سلطانی^۲, مریم کربیمی نقذر^۳

۱. کارشناس ارشد بیوشیمی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد، شهرکرد، ایران

۲. گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، مشهد، ایران

۳. مریم گروه پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

زمینه هدف: امروزه سنتز نانوذرات به روش سبز با استفاده از عصاره گیاهان، یک روش جدید، ارزان قیمت و دوستدار محیط زیست محسوب می‌شود که بعنوان روشی کارآمد و دارای حداقل عوارض جانبی در درمان سرطان شناخته شده است. در مطالعه حاضر نانوذرات اکسید روی با استفاده از عنبرنسا به روش سبز سنتز گردید. سپس اثر سمیت سلولی (HT)، کولون (A549)، تخدمان (A2780) و کولون (MCF-7) مورد بررسی قرار گرفت. روش کار: این تحقیق بصورت ناپیوسته در آزمایشگاه انجام شده است. جهت سنتز نانوذرات اکسید روی از عصاره آبی عنبرنسا استفاده شد. ساختار کربناتی نانوذرات به روش XRD مورد بررسی قرار گرفت. سپس اثر سمیت سلولی نانوذرات اکسید روی، بر رده‌های سلول‌های سرطانی با استفاده از تست FT-IR مورد بررسی شد. نانوذرات اکسید روی با تشکیل بیک جدی در طول موج حدود ۳۷۵ نانومتر با استفاده از دستگاه اسپکتروفوتومتری و همچنین الگوی پراش اشعه ایکس نشان داده شد. اندازه متوسط آن‌ها در حدود ۵۰ نانومتر بود که با نتایج حاصل از آنالیز XRD همخوانی داشت. همچنین نتایج حاصل از تست FTIR سنتز نانوذرات را تایید کرد.

IC50 بدست آمده طی ۴۸ ساعت تیمار توسط نانوذرات ZnO NPs برای سلول‌های A2780, MCF-7, HT, A549 به ترتیب ۷.۵۰، ۸.۶۲، ۲۸.۳۰ مورد بررسی شد. نتایج MTT نشان داد که میزان زنده‌مانی سلول‌های سرطانی بصورت وابسته به دوز کاهش یافته است. بیشترین اثر سمیت بر سلول‌های A2780 و کمترین میزان سمیت بر سلول‌های MCF-7 بوده است.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که عصاره آبی عنبرنسا گزینه مناسبی برای سنتز نانوذرات اکسید روی بوده و نانوذرات سنتز شده به این روش با القای اثر کشنده‌گی بر سلول‌های سرطانی مختلف، می‌تواند به عنوان گزینه مناسبی در درمان سرطان مورد توجه قرار گیرد.

کلمات کلیدی: سنتز سبز، نانوذرات اکسید روی، عنبرنسا، سمیت سلولی، سلول‌های سرطانی

* نویسنده مسئول: گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، مشهد، ایران، آدرس ایمیل: yakhte.institute96@gmail.com

بحث و نتیجه گیری

در این مطالعه مشخص شد که عصاره آبی عنبرنسا توانایی تولید نانوذرات اکسید روی را دارد و در ادامه مشخص شد که این نانوذرات اکسید روی دارای اثر سمیت بر روی سلول‌ها هستند. در تحقیقات مختلف در جهان، بیوسترن نانوذرات اکسید روی توسط عصاره‌های گیاهی مختلف نظری گیاه اوکالپیتوس، شبد قمر، زنجیل و ... انجام گرفته است. در این مطالعه نانوذرات اکسید روی با استفاده از عصاره آبی عنبرنسا ساخته شدند که بیشترین اثر سمیت آن‌ها بر رده سلولی A2780 بود.

نتیجه گیری کلی

روش‌های زیادی برای سنتز نانوذرات فلزی وجود دارد اما در حال حاضر، سنتز سبز بعنوان بهترین روش دوست دار محیط زیست مورد توجه محققان قرار گرفته است. تست‌های تاییدیه سنتز به روش سبز نشان داد که عصاره آبی عنبرنسا گزینه مناسبی برای سنتز نانوذرات اکسید روی می‌باشد. این مطالعه با هدف مقایسه اثر سمیت نانوذراکسید روی (ZnO) حاصل از دود عنبرنسا بر رده سلولی MCF-7, HT, A549 و A2780 انجام شد. بیشترین اثر کشنده‌گی بر سلول‌های رده A2780 بود.

منابع

Nadagouda MN, Hoag G, Collins J, Varma RS. Green synthesis of Au nanostructures at room temperature using biodegradable plant surfactants. Cryst Growth Des; 2009;9:4979-83.

Sharma V, Singh P, Pandey AK, Dhawan A. Induction of oxidative stress, DNA damage and apoptosis in mouse liver after sub-acute oral exposure to zinc oxide nanoparticles. Mutation Research/Genetic Toxicology and Environmental Mutagenesis. 2012;745(1):84-91.

KIM HS. Do not put too much value on conventional medicines. J Ethnopharmacol 2005;100(1):9-37.

Mohagheghzadeh A, Faridi P, Ghasemi Y. Analysis of mastic resin: A potential food preservative. Fitoterapia. 2010; 81:577-580.

Okafor F, Janen A, Kukhtareva T, Edwards V, Curley M. Green synthesis of silver nanoparticles, their characterization, application and antibacterial activity. Int J Environ Res Public Health 2013; 10(10):5221-38.

Mohd Javed Akhtar^{1,2} Maqsood Ahamed³ Sudhir Kumar¹ MA Majed Khan³ Javed Ahmad⁴ Salman A Alrokayan³. Zinc oxide nanoparticles selectively induce apoptosis in human cancer cells through reactive oxygen species. International Journal of Nanomedicine 2012;7 845-857.

MohamedYM, Azzam AM, Amin BH, Safwat NA. Mycosynthesis of iron nanoparticles by Alternaria alternate and its antibacterial activity. African J of Biotechnol. 2015;14(4):1234-41.

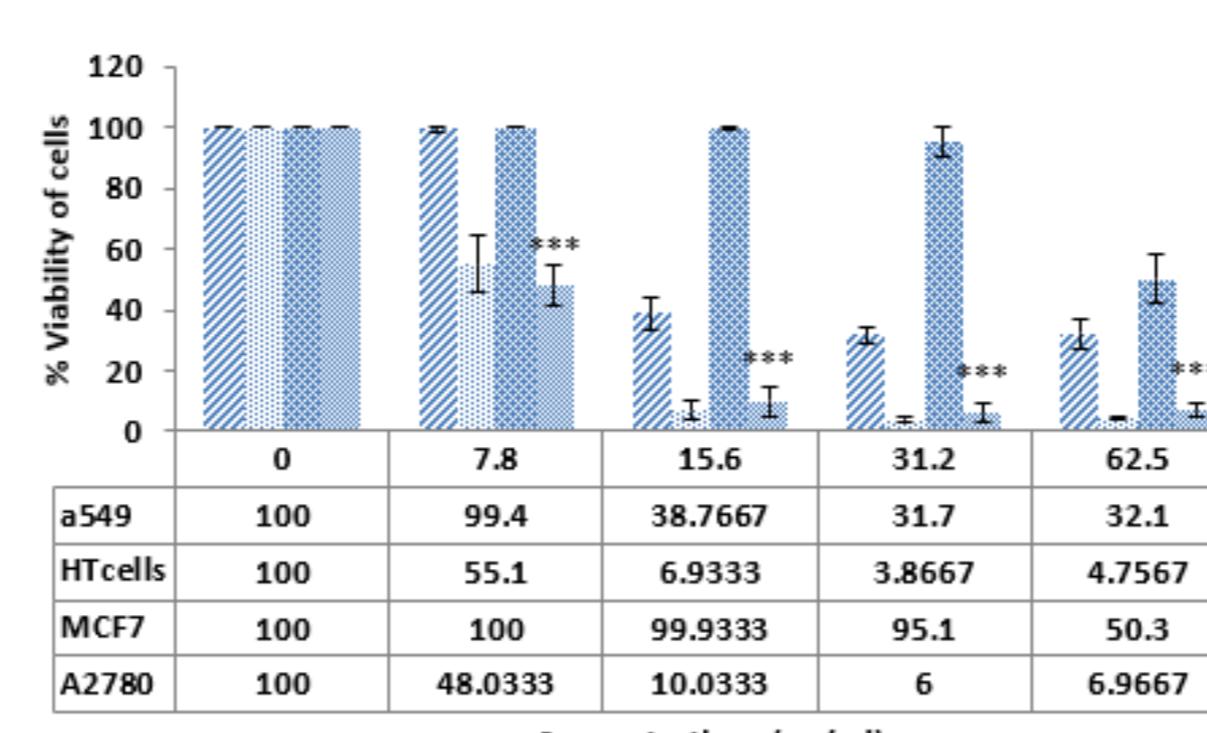
نتایج

آنالیز پراش اشعه ایکس (XRD) به منظور اثبات تشکیل نانوذرات اکسید روی انجام گرفت، که در این میان مهم‌ترین قله مربوط به طول موج حدود ۳۷۵ نانومتر و زاویه 36° است. طیف فوریه (FTIR) عصاره آبی عنبرنسا قبل و بعد از سنتز نانوذرات اکسید روی بررسی شد. عصاره قبل از واکنش دو قله ضعیف در حدود ۱۵۸۵ و ۱۶۵۶ cm^{-1} نشان داد. این قله‌ها به شکل قوی‌تر بعد از سنتز نانوذرات اکسید روی نیز مشاهده شد. همچنین در آنالیز FTIR یک قله بین ۳۰۰۰ تا ۳۵۰۰ cm^{-1} دیده شد. نتایج حاصل از تست MTT نشان داد که نانوذرات اکسید روی سنتز شده با عصاره آبی عنبرنسا قادر به مهار تکثیر سلول‌های سرطانی می‌باشد. مقایسه اثر سمیت این نانوذرات نشان داد که بیشترین اثر سمیت بر رده سلول‌های سرطان پستان (A2780) و کمترین اثر سمیت بر رده سلول‌های سرطان تخدمان (MCF-7) می‌باشد. با وجود اینکه اکثر داروها سنتیک می‌باشند، اما تخمین زده می‌شود که یک درصد محصولات دارویی منشا گیاهی دارند. از گذشته اثرات دارویی دود بر انواع بیماری‌ها مانند بیماری‌های باکتریایی و عفونتها در بسیاری از کشورها شهرت فراوان داشته است. دود حاصل از سرگین الاغ ماده (عنبرنسا) نیز در این میان از اهمیت زیادی برخوردار است. در مطالعه حاضر نانوذرات اکسید روی با استفاده از عنبرنسا به روش سبز سنتز گردید. سپس تست‌های تاییدیه سنتز و اثر سمیت سلولی بر سلول‌های سرطانی (MCF-7)، اپیتلیال آلوئولی ریه (A549)، تخدمان (A2780) و کولون (HT) مورد بررسی قرار گرفت.

فناوری نانو امکان تولید موادی را می‌دهد که دارای خواص مهمند و اندازه کمتر از ۱۰۰ نانومتر می‌باشد. در این میان نانوذرات اکسید روی به جهت اهمیت‌های زیستی و خواص منحصر به فرد خود نظری خاصیت آنتی باکتریایی، کاربردهای پزشکی و ... مورد توجه قرار گرفته اند، اما روش‌های شیمیایی تهییه این نانوذرات سبب باقی ماندن مقداری از مواد واکنش دهنده سمی و عدم استفاده از نانوذرات حاصل در کاربردهای زیستی می‌شود. به همین دلیل اخیراً استفاده از سنتز سبز برای تهییه نانوذرات فلزی به عنوان یک جایگزین مناسب بر روش‌های شیمیایی مورد توجه قرار گرفته است. سنتز نانوذرات به روش سبز روشی غیر سمی و سازگار با محیط زیست است که مربوط به موجودات مختلفی از قبیل باکتری، گیاهان و ... می‌باشد. با وجود اینکه اکثر داروها سنتیک می‌باشند، اما تخمین زده می‌شود که یک درصد محصولات دارویی منشا گیاهی دارند. از گذشته اثرات دارویی دود بر انواع بیماری‌ها مانند بیماری‌های باکتریایی و عفونتها در بسیاری از کشورها شهرت فراوان داشته است. دود حاصل از سرگین الاغ ماده (عنبرنسا) نیز در این میان از اهمیت زیادی برخوردار است. در مطالعه حاضر نانوذرات اکسید روی با استفاده از عنبرنسا به روش سبز سنتز گردید. سپس تست‌های تاییدیه سنتز و اثر سمیت سلولی بر سلول‌های سرطانی (MCF-7)، اپیتلیال آلوئولی ریه (A549)، تخدمان (A2780) و کولون (HT) مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

به منظور تولید نانوذرات اکسید روی در مرحله اول عصاره آبی عنبرنسا تهییه گردید. سپس جهت سنتز نانوذرات اکسید روی با غلظت ۰.۵ مولار تهییه و با عصاره آبی عنبرنسا در دمای اتاق انجام گرفت. جهت تعیین مشخصات نانوذرات اکسید روی، تست‌های XRD و FTIR انجام شد. در نهایت جهت بررسی و مقایسه اثر سمیت سلولی نانوذرات اکسید روی بر روی سلول‌های سرطانی (MCF-7, HT, A549) و A2780 تست MTT ۴۸ ساعت انجام شد. جهت آنالیز آماری داده‌ها از نرم افزار SPSS و آزمون ANOVA استفاده گردید.

مقایسه اثر سمیت سلولی نانوذرات اکسید روی سنتز شده به روش سبز با عصاره آبی عنبرنسا بر رده‌های سلول‌های سرطانی HT, MCF_7, A2780, A549